

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה	משפט מינהלי מינויים וניגודי עניינים בשירות הציבורי
תאריך: כ"ד בכסלו תשס"ה (7 בדצמבר 2004) עדכון: מרץ 2013 מאי 2015 מאי 2020 מס' הנחיה: 1.1554	ועדה לאיתור מועמדים - מועמד בעל זיקה לשר משרי הממשלה

ועדה לאיתור מועמדים - מועמד בעל זיקה לשר משרי הממשלה

החלטת הממשלה מספר 2541 מיום 29.9.2002 והחלטת ממשלה מספר 3075 מיום 15.10.2017 קובעות את העקרונות הכלליים לפעילותה של ועדה לאיתור מועמדים למשרות הפטורות מחובת מכרז (להלן - החלטות הממשלה). הליך המינוי באמצעות ועדת איתור, בדומה להליך המכרז, הוא הליך בו נשמרים עקרונות שוויון ההזדמנויות ובחירות המועמד הטוב ביותר. זהו הליך מינוי פומבי, שמטרתו לאתר באמצעות ועדה לאיתור מועמדים, בהרכב מקצועי, את המועמד המתאים ביותר לתפקיד.¹

כפי שנקבע בהחלטות הממשלה, על ועדת האיתור להגיש לשר הממונה מועמד אחד, אם מצאה מועמד אחד כמתאים ביותר; ואולם רשאית הוועדה, בהחלטה מנומקת, להציע שניים או שלושה מועמדים. הציעה הוועדה לשר שניים או שלושה מועמדים שמידת התאמתם לתפקיד דומה, אולם לכל אחד מהם יתרון ייחודי בתחום שונה או שהפערים בין המועמדים הם מינימאליים באופן שלא נמצא יתרון ברור לאף אחד מהם – תציע הוועדה את המועמדים להחלטת השר, ללא דירוג ביניהם. ואולם, מקום בו ועדת האיתור הציעה לשר שניים או שלושה מועמדים המתאימים ביותר למשרה, שלא בנסיבות האמורות, עליה לדרג את המועמדים שעליהם היא ממליצה לשר ולהתייחס להבדלים ביניהם. השר יבחן את המועמדים וימנה, או יביא לאישור הממשלה, לפי העניין, מועמד אחד בלבד. ככל שהמועמד שנבחר למינוי על ידי השר אינו המועמד שדורג במקום הראשון על ידי ועדת האיתור, עליו לנמק את בחירתו.

במסגרת בחינת המועמדות בוחנת הוועדה, בין היתר, האם קיימת זיקה אישית, עסקית או פוליטית (להלן: זיקה) של המועמד לשר משרי הממשלה. ככל שהוועדה מעוניינת להמליץ על מועמד בעל זיקה, עליה לוודא כי כישוריו של המועמד מצדיקים את בחירתו כמתאים ביותר לתפקיד. ברם, ככלל, רשאית, כאמור, הוועדה להגיש לשר שניים או שלושה מועמדים. על כן, בנסיבות בהן אחד מהמועמדים הללו הינו בעל זיקה לשר משרי הממשלה בחירתו של השר במועמד זה – מבין מספר מועמדים אפשריים שהומלצו בפניו – מתעורר קושי בהיבט ניגוד עניינים, או מראית עין של ניגוד עניינים, וחשש כי החלטת השר התקבלה מתוך שיקולים זרים.

על מנת להימנע מהקושי הנובע מהעברת שניים או שלושה מועמדים כאמור, על ועדת האיתור להימנע מלהמליץ בפני השר על מספר מועמדים כשירים מקום בו אחד המועמדים שהיא שוקלת

1 לעניין אופן הקמת ופעילות ועדות איתור, ר' הנחיות נציבות שירות המדינה – הנחיות נציב מס' 1.1 "נוהל הקמת ועדת איתור" מיום 14.4.13; הנחיות נציב מס' 1.2 "נוהל עבודת ועדת איתור" מיום 15.12.14.

להמליץ עליהם הוא בעל זיקה לשר משרי הממשלה. בנסיבות אלה על הוועדה להמליץ בפני השר על **מועמד אחד בלבד** כמועמד המתאים ביותר לתפקיד. יובהר, כי מעבר לחובה החלה ככלל על הוועדה לנמק את המלצתה ולבסס אותה על הנתונים שהובאו בפניה, במקרה שהמועמד עליו ממליצה הוועדה הוא בעל זיקה לשר משרי הממשלה, על הוועדה להתייחס בנימוקיה גם לעניין זה, קרי, לנמק את בחירתה במועמד על אף הזיקה הקיימת תוך הצגת הכישורים המצדיקים את הבחירה בו.

לשם יישום הנחיה זו, על ועדת איתור השוקלת להמליץ בפני השר על שניים או שלושה מועמדים, לפנות למועמדים אלה, ולבקש מהם להצהיר האם הם בעלי זיקה לשר משרי הממשלה. ככל שהתשובה של מי מהמועמדים תהיה חיובית, יהיה על הוועדה, כאמור, להמליץ בפני השר על מועמד אחד בלבד.

הוראות הנחיה זו יחולו גם כאשר הליך ועדת האיתור אינו מתחייב על פי חוק או החלטת ממשלה, בשינויים הנדרשים וכל עוד לא נקבע אחרת לגבי משרה מסוימת.